

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **P. H.**
bytem X
adresa pro doručování X
zastoupeného JUDr. Milanem Vašíčkem, MBA
advokátem se sídlem Dominikánské náměstí 2, 602 00 Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 16. 9. 2019, č. j. JMK 132960/2019, sp. zn. S-JMK 53646/2019/OD/No,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2019, č. j. JMK 132960/2019, sp. zn. S-JMK 53646/2019/OD/No, **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je p o v i n e n** zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 19 456 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Milana Vašíčka, MBA, advokáta se sídlem Dominikánské náměstí 2, 602 00 Brno.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasně podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce

a částečně potvrzeno a částečně změněno rozhodnutí Městského úřadu Kuřim, kanceláře úřadu (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 14. 3. 2019, č. j. MK/4635/19/KÚ (dále též „prvostupňové rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným tím, že dne 11. 9. 2018 v 20:15 hod. řídil motorové vozidlo zn. Škoda Superb, registrační značky X, na pozemní komunikaci III. třídy č. 37917 na ulici Hlavní v obci Lelekovice. Uvedeného dne byl žalobce zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR (dále též „PČR“), kdy při kontrole bylo zjištěno, že v době řízení motorového vozidla žalobce nebyl držitelem žádného řidičského oprávnění, neboť řidičské oprávnění pozbyl v souvislosti s příkazem Magistrátu města Brna, č. j. ODSČ-44574/17-12, který nabytí právní moci dne 6. 12. 2017, přičemž tímto příkazem byl žalobci uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 1 měsíce od 6. 12. 2017 do 6. 1. 2018. Po výkonu zákazu činnosti žalobce nepožádal dle ustanovení § 102 odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „silniční zákon“), o vrácení řidičského oprávnění, které dle ustanovení § 94a odst. 1 silničního zákona pozbyl. Žalobce tedy nebyl držitelem řidičského oprávnění, čímž porušil ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) silničního zákona, a spáchal tak z nedbalosti přestupek dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 silničního zákona.
3. Za spáchání přestupku byla žalobci podle ustanovení § 125c odst. 5 písm. a) ve spojení s ustanovením § 125c odst. 6 písm. a) silničního zákona, a ustanovení § 35 písm. b) a c), § 44 odst. 1 písm. a), § 46 a § 47, zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložena sankce ve formě pokuty ve výši 10 000 Kč a trest zákazu činnosti v trvání 12 měsíců od data nabytí právní moci rozhodnutí. Současně byla žalobci podle ustanovení § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a v souladu s ustanovením § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. uložena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupku ve výši 1 000 Kč.

II. Žaloba

4. V žalobě ze dne 26. 9. 2019 žalobce předně uvedl, že příkaz Magistrátu města Brna, č. j. ODSČ-44574/17-12, který měl nabytí právní moci dne 6. 12. 2017 a kterým žalobci Magistrát města Brna uložil zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na 1 měsíc a trest pokuty, byl Magistrátem města Brna žalobci zaslán na adresu trvalého pobytu i přesto, že žalobce v roce 2008 nahlásil Magistrátu města Brna svou doručovací adresu X s tím, že se jedná o adresu pro doručování i pro řízení, která mohou být u tohoto správního orgánu zahájena i v budoucnu ve smyslu ustanovení § 19 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Tuto adresu žalobce z opatrnosti zpravidla hlásil i při silničních kontrolách apod. Při kontrole, na základě níž byl vydán výše označený příkaz, však na doručovací adresu znovu výslovně neupozornil. Při této kontrole nebyl žalobce vyzván, aby se vyjádřil nebo cokoliv podepsal, když proto obdržel následujícího roku na adresu pro doručování od Magistrátu města Brna upozornění na nedoplatek pokuty, obratem jej uhradil. Předmětný příkaz si však žalobce nepřevzal, neboť byl zaslán na adresu jeho trvalého pobytu, a žalobce tedy nevěděl o trestu zákazu činnosti a měl za to, že uhrazením pokuty je věc vyřízena. Žalobce byl přesvědčen o tom, že Magistrát města Brna zná jeho doručovací adresu a zasílá standardně na tuto adresu. Žalobce tedy

fakticky nevěděl o uloženém správním trestu zákazu činnosti na dobu 1 měsíce, tudíž si nebyl vědom povinnosti odevzdat řidičský průkaz, ani povinnosti požádat o vrácení řidičského průkazu.

5. Žalobce již v průběhu správního řízení poukazoval na skutečnost, že výše označený příkaz nemohl nabýt právní moci, a tedy se žalobce nemohl ani dopustit přestupku, z jehož spáchání byl uznán vinným v rámci prvostupňového rozhodnutí, neboť nepozbyl pravomocně své řidičské oprávnění. Rovněž žalobce již v rámci odvolacího řízení poukazoval na to, že v rámci řízení o přestupku je třeba zjistit skutkový stav tak, aby o tomto nebyly důvodné pochybnosti. V pochybnostech je správní orgán povinen rozhodnout ve prospěch obviněného. Pokud tedy existovala důvodné pochybnost o tom, zda Magistrát města Brna postupoval při doručení příkazu správně, bylo třeba rozhodnout ve prospěch žalobce podle zásady *in dubio pro reo*.
6. Žalobce se zejména neztotožňuje se závěrem žalovaného, že se žalobci nepodařilo prokázat, že v roce 2008 skutečně sdělil Magistrátu města Brna doručovací adresu určenou i pro všechna v budoucnu zahájená řízení. Podle žalobce je zjevné, že je rozpor mezi tvrzením žalobce a žalovaného ohledně této stěžejní skutkové okolnosti, přičemž žalobce již v průběhu správního řízení poukazoval na nutnost prokázání všech podstatných okolností. Pokud měl být žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku, bylo nutným předpokladem takového rozhodnutí i odstranění pochybností o řádném doručení a tedy i o právní moci příkazu, na základě něhož žalobce pozbyl řidičské oprávnění.
7. Žalobce dále namítá, že nelze hovořit ani o naplnění subjektivní stránky přestupku, když fakticky předmětný příkaz Magistrátu města Brna nepřevzal, a to nikoliv z důvodu nedbalosti. Žalobce nemohl rozumně předpokládat, že mu byl příkazem uložen trest zákazu řízení, když vycházel z toho, že Magistrát města Brna zná jeho doručovací adresu od roku 2008, na kterou mu ostatně byl zaslán nedoplatek pokuty a jiná korespondence. Dle žalobce tedy nebyla naplněna subjektivní stránka přestupku, neboť navzdory přesvědčení žalobce doručoval Magistrát města Brna žalobci příkaz na adresu trvalého bydliště a nikoliv na dříve sdělenou doručovací adresu.
8. Rovněž je žalobce přesvědčen, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku. Žalobce poukázal na to, že jakmile bylo na jeho doručovací adresu doručeno upozornění na nedoplatek, tento obratem uhradil. Nelze dovozovat, že by se žalobce jakkoli vyhýbal uloženému správnímu trestu. Z okolností případu navíc vyplývá absence jakékoliv společenské nebezpečnosti jeho jednání, navíc se nejednalo o řízení v době trvajícího zákazu řízení motorového vozidla, ale o řízení v době, kdy si pouze „nevyzvednul“ řidičský průkaz.
9. Žalobce má nakonec za to, že se žalovaný nevypořádal ve svém rozhodnutí s námitkami žalobce a napadené rozhodnutí trpí vadou nepřezkoumatelnosti. Žalovaný se zejména nevyjádřil blíže k žalobcem namítané presumpci neviny a zásadě *in dubio pro reo*, na kterou žalobce v průběhu správního řízení odkazoval.
10. Podle žalobce tak v průběhu správního řízení došlo k řadě závažných pochybení, žalovaný zatížil své rozhodnutí pochybeními, pro které jej lze označit za nepřezkoumatelné, nevypořádal se se všemi tvrzeními žalobce. Žalovaný rovněž nesprávně právně posoudil danou věc, v čemž žalobce spatřuje nezákonnost

napadeného rozhodnutí. Vzhledem k výše uvedenému navrhl žalobce, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného a vrátil věc k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

11. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 16. 10. 2019 s podanou žalobou nesouhlasil.
12. K námitce žalobce, že příkaz Magistrátu města Brna, č. j. ODSČ-44574/17-12, doposud nenabyl právní moci, uvádí žalovaný, že provedl v souladu s namítanými skutečnostmi poměrně rozsáhlé šetření, zda měl být příkaz žalobci doručován na doručovací adresu. Žalovaný si vyžádal zaslání spisového materiálu Městské policie Brno č. MP 22233/13D-17, na základě kterého byl žalobce uznán vinným z přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) silničního zákona, a ze spisového materiálu zjistil, že žalobce nesdělil doručovací adresu na místě kontroly. Od Magistrátu města Brna si žalovaný vyžádal sdělení, z jakých důvodů bylo žalobci v doložených případech doručováno na doručovací adresu. Z něho vyplynulo, že odbor rozpočtu a financování na doručovací adresu zasílal na základě informace poskytnuté zdravotní pojišťovnou a v řízení vedeném pod sp. zn. ODSČ-74380/15/JE bylo na tuto adresu doručováno na základě toho, že byla uvedena v oznámení o přestupku Policie ČR. Žádná z odpovědí nepotvrdila tvrzení žalobce, že by v roce 2008 sdělil Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností doručovací adresu, toto své tvrzení žalobce nebyl schopen doložit. Důkazní břemeno se v tomto případě přesunulo na žalobce a bylo pouze na něm, aby prokázal svá tvrzení.
13. K námitce týkající se nenaplnění subjektivní stránky skutkové podstaty přestupku žalovaný konstatoval, že žalobci bylo prokázáno zavinění ve formě nedbalosti nevědomé, tedy že žalobce nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Ačkoliv tedy žalobce nevěděl, že mu příkazem Magistrátu města Brna, odborem dopravněsprávních činností, ze dne 13. 11. 2017, č. j. ODSČ-4457/17-12, byl uložen zákaz řízení motorových vozidel, tuto okolnost vědět měl a mohl, neboť věděl, že byl dne 3. 10. 2017 zastaven a kontrolován hlídkou Městské policie Brno, kdy byl podezřelý ze spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti, a měl se tedy zajímat, jak bylo s podezřením ze spáchání přestupku naloženo. Dále také žalobce měl a mohl kontrolovat poštu na adrese trvalého pobytu. Mohl si rovněž upravit své poměry tím způsobem, aby mu byla pošta doručována na doručovací adresu uvedenou v centrální evidenci obyvatel, službou dosílky či do datové schránky. V okamžiku, kdy žalobci bylo doručeno upozornění na nedoplatek pokuty, měl a mohl se zajímat, proč mu nebylo doručeno rozhodnutí (příkaz), na základě něhož má nedoplatek pokuty uhradit.
14. Žalovaný dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2019, č. j. 6 As 95/2019 – 36. V této věci stěžovatel zpochybňoval naplnění subjektivní stránky skutkové podstaty přestupku s odůvodněním, že nedozvěděl-li se o existenci exekučního příkazu, nemohlo jeho jednání v podobě řízení motorového vozidla v době pozastavení řidičského oprávnění být hodnoceno jako zaviněné, a to ani ve formě nedbalosti nevědomé. Nejvyšší správní soud se zabýval fikcí doručení a jednoznačně konstatoval, že práva náleží bdělým a bylo v moci stěžovatele, aby následkům nedodržení omezení vyplývajících z exekučního příkazu předešel také tím, že by odpovědně přistupoval k přebírání si doručované pošty.

15. K námitce, že jednání žalobce nebylo společensky škodlivé, uvedl žalovaný, že zákonodárce stanovil povinnost každé osoby, která chce řídit motorová vozidla na pozemních komunikacích, být vybavena řidičským oprávněním, a v případě, že jej pozbyde, požádat o jeho vrácení. Žalobce však nerespektoval, že pozbyl řidičské oprávnění, a ohrozil tak zájem společnosti, neboť nebylo možné ověřit, zda splňuje podmínky nezbytné k řízení motorového vozidla.
16. Žalovaný považuje své rozhodnutí za přezkoumatelné a námitky, které žalobce ve správním řízení vznesl, za vypořádané. Žalovaný proto navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Průběh ústního jednání

17. Krajský soud nařídil ve věci na den 28. 7. 2022 ústní jednání.
18. Žalobce nejdříve odkázal na písemné vyhotovení žaloby a akcentoval některé skutečnosti uvedené v žalobě. Žalobce uvedl, že pravidelně sděluje svoji aktuální adresu, kde se fakticky zdržuje, jako adresu doručovací, a takto to činil i v minulosti. Tuto doručovací adresu úřady používaly, v jednom případě ji však nepoužily a žalobci byl doručen fikcí příkaz, o kterém nevěděl a kterým mu byl uložen zákaz řízení. Teprve následně byla žalobci na doručovací adresu doručena výzva k uhrazení pokuty, kterou uhradil, avšak nadále pokračoval v řízení, neboť si nebyl vědom toho, že bylo omezeno jeho řidičské oprávnění. Žalovaný se domnívá, že postupoval správně, a tím, že žalobci byl příkaz doručen a žalobce dále řídil, se žalobce dopustil dalšího přestupku, a následně bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí. Žalobce namítá, že mu nebyl řádně doručen příkaz, tudíž nemohl nabýt právní moci a žalobci nemohla vzniknout sankce zákazu řízení. Žalobce nechtěl řídit motorové vozidlo bez řidičského oprávnění, a pokud řídil, činil tak pouze z důvodu, že mu nebyl znám obsah příkazu. Sám žalobce zjistil, že jeho doručovací adresa byla zapsána v evidenci Magistrátu města Brna, proto se podívoval, že mu bylo zasíláno na jinou adresu. Toto žalobce namítal již v průběhu správního řízení, a žalovaný se vyjádřil pouze tak, že sdělení žalobce nebylo dohledáno a proto nelze takovou obhajobu žalobce použít. To je však v rozporu se zásadami správního trestání, kdy naopak má správní orgán tuto obhajobu vyvrátit a není na žalobci, aby byl v důkazní nouzi z toho, že správní orgán není schopen zajistit důkaz, který žalobce sám označil. Pokud žalovaný poukazoval na judikaturu Nejvyššího správního soudu ohledně fikce doručení, nejednalo se o totožný případ jako nyní. Žalobce se dále domnívá, že nebyla naplněna materiální stránka přestupku s ohledem na všechny okolnosti uvedené v žalobě.
19. V rámci závěrečného návrhu žalobce uvedl, že po spáchání přestupku uvedeného v napadeném rozhodnutí se dostavil na Magistrát města Brna a byl dotázán úřednicí na přepážce, zda jeho adresa ve Velkém Meziříčí platí. Na základě toho žalobce ví, že jeho doručovací adresu na Magistrátu města Brna zaznamenanou měli a mají, na tuto adresu byla žalobci doručena i výzva k uhrazení nedoplatku pokuty. Žalobce má tedy za to, že žaloba je důvodná. Z námitek žalobce i z vyjádření žalovaného vyplývá, že žalovaný zcela obrací povinnosti správního orgánu a účastníka řízení, a vnucuje žalobci, že si má např. zřídit datovou schránku, pokud chce být vědomým občanem, ačkoliv toho jeho povinností není. Žalobce trvá na tom, že v minulosti Magistrátu města Brna řádně ohlašoval svoji adresu, která byla používána správními orgány i v jiných věcech. Při kontrole, která předcházela vydání předmětného příkazu, nebyl na adresu dotazován,

policistům nic nepodepisoval a domníval se tedy, že správní orgány jeho doručovací adresu znají. Sám žalobce si byl vědom, že adresa jeho trvalého pobytu je pouze ohlašovna a proto vždy hlásil adresu, na kterou mu má být doručována pošta. To, že má žalobce uvedenu adresu trvalého pobytu jinde, než se zdržuje, nemůže jít k jeho tíži, neboť je to jeho právo. Žalobce má za to, že žalovaný zatížil své rozhodnutí vadami a z tohoto důvodu by mělo být napadené rozhodnutí soudem zrušeno a vráceno žalovanému k dalšímu rozhodnutí.

V. Posouzení věci krajským soudem

20. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.)
a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
21. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
22. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
23. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.
24. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud
v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnické námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užití argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*

25. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011-170 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „*Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „(...) je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.
26. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s

takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005,

č. j. 2 Afs 24/2005 – 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 – 34, bylo vysloveno, že „(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 – 64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit

ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

27. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
28. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
29. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v

případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.

30. Soud proto přistoupil k posouzení podstaty projednávané věci.
31. Hlavní námitka žalobce směřuje k tomu, že žalobci nebylo doručeno na požadovanou adresu rozhodnutí – příkaz Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností ze dne 13. 11. 2017, č. j. ODSČ-4457/17-12, kterým byl žalobci uložen zákaz činnosti řízení motorových vozidel. Uvedený příkaz podle žalobce nemohl nabýt právní moci, žalobce ani nemohl vědět o své povinnosti odevzdat řidičský průkaz, po vykonání správního trestu zákazu činnosti požádat o vrácení řidičského průkazu a tedy nemohl spáchat přestupek, kterým byl uznán vinným v nyní napadeném rozhodnutí. Žalobce přitom již v průběhu správního řízení uváděl, že vůči Magistrátu města Brna požádal v roce 2008 o doručování písemností na doručovací adresu i pro v budoucnu zahájená řízení.
32. Podle ustanovení § 19 odst. 4 správního řádu *nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.*
33. Z uvedeného ustanovení (které bylo ve správním řádu účinném do 30. 6. 2017 zařazeno pod § 19 odst. 3) vyplývá, že účastník řízení může požádat správní orgán, aby mu doručoval na adresu, kterou účastník řízení sdělí, přičemž taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být zahájena u téhož správního orgánu v budoucnu. Žalobce dle svého tvrzení takovou žádost učinil vůči Magistrátu města Brna v roce 2008 v blíže nespecifikovaném správním řízení. Uvedenou žádost se nepodařilo v rámci správního řízení prokázat, avšak krajský soud má za to, že i přesto nemůže jít tato skutečnost k tíži žalobce.
34. Je nesporné, že žalobci bylo v minulosti Magistrátem města Brna doručováno na jím uvedenou doručovací adresu ve Velkém Meziříčí nejméně ve dvou případech, což bylo doloženo žalobcem. Pokud tedy bylo v minulosti i v jiných řízeních žalobci zasíláno na doručovací adresu, dá se předpokládat, že správní orgán – Magistrát města Brna má u žalobce tuto doručovací adresu uvedenou ve svých registrech již z minulosti (a to i bez ohledu na žádost žalobce o doručování na doručovací adresu pro správní řízení zahájená v budoucnu). Magistrát města Brna však postupoval tak, že se pokoušel předmětný příkaz žalobci doručit pouze na adresu trvalého pobytu, tzv. ohlašovnu. V případě, že se nepodařilo doručit žalobci předmětný příkaz na adresu trvalého pobytu, však dalším postupem mohlo být zaslání na doručovací adresu, která byla Magistrátu města Brna známa z minulosti. Byť Magistrát města Brna tvrdí, že se o doručovací adrese žalobce dozvěděl až od zdravotní pojišťovny žalobce v souvislosti s vymáháním nedoplatku pokuty, která byla žalobci rovněž stanovena předmětným příkazem, nelze se na to odvolávat v situaci, kdy tento správní orgán žalobci na doručovací adresu již v minulosti doručoval a evidentně mu byla známa. Postup, kdy správní orgány zašlou písemnosti na adresu ohlašovny a bez dalšího považují písemnost za doručenou, považuje soud za formalistický, zejména v případech jako je případ nyní posuzovaný – tj. doručovací adresa účastníka řízení byla správnímu orgánu známa z minulosti, obzvláště týká-li se to doručování správního rozhodnutí se závažnými

právními důsledky, jako je právě zákaz řízení motorových vozidel. To, že žalobce neuvedl doručovací adresu *ad hoc* při policejní kontrole dne 3. 10. 2017, ani případně nemůže mít vliv na to, že v roce 2008 Magistrátu města Brna měl sdělit doručovací adresu, která měla být určena i pro správní řízení zahájená v budoucnu.

35. Žalobce v rámci nyní posuzovaného správního řízení navrhl provedení důkazu spisem vedeným ve správním řízení vůči žalobci v roce 2008, v rámci něhož žalobce měl učinit žádost vůči Magistrátu města Brna, aby mu bylo doručováno na doručovací adresu i ve správních řízeních zahájených v budoucnu a vedených u tohoto správního orgánu. Správními orgány však byl důkaz proveden pouze úředním záznamem Magistrátu města Brna, z něhož vyplývá, že nebylo zjištěno, že by žalobce v roce 2008 sdělil doručovací adresu, na kterou by mu mělo být doručováno ve správních řízeních, která mohou být zahájena u Magistrátu města Brna v budoucnu. Současně však žalovaný ve svém rozhodnutí na str. 7 uvedl, že „(...) s ohledem na archivaci a na ni následně nevyhnutelně navazující skartaci spisového materiálu nelze již po 11 letech požadovat, aby byl dohledán i předmětný spisový materiál týkající se řízení o obviněném blíže nespecifikovaném přestupku (...)“. Je pravdou, že žalobcovo tvrzení ohledně „přestupkového řízení vedeného v roce 2008“ je částečně neurčité. Skutečnost, že nelze nyní z důvodu skartace doložit ze správního spisu z roku 2008 vedeného u Magistrátu města Brna žádost žalobce, na základě které mu mělo být doručováno na doručovací adresu i v budoucnu zahájených správních řízeních u tohoto správního orgánu, však nemůže jít nyní k tíži žalobce. Pokud bylo žalobci na doručovací adresu po celou dobu doručováno i v jiných správních řízeních vedených tímto správním orgánem, neměl žalobce důvod se domnívat, že mu mohlo být doručeno nějaké správní rozhodnutí fikcí na adresu ohlašovny, ani neměl důvod případně archivovat po tak dlouhou dobu svou žádost z roku 2008 ohledně doručování na doručovací adresu, nadto v situaci, kdy nemá povinnost archivovat takový spis ani sám správní orgán. Návrh žalovaného, jakým způsobem by si měl žalobce upravit své poměry a kontrolovat poštu doručenou na adresu trvalého pobytu, je nerelevantní, neboť je naopak povinností správního orgánu správní rozhodnutí řádně doručit.
36. K tomu soud dále uvádí, že žalovaný na základě provedených důkazů došel k nesprávným skutkovým zjištěním a porušil zásadu *in dubio pro reo*. Povinnost zjišťovat skutkový stav stran skutečností odpovídajících skutkové podstatě přestupku leží vždy na správním orgánu. Pokud existuje rozumná pochybnost, tzn. ne zcela nepravděpodobná možnost, že deliktního jednání se obviněný z přestupku nedopustil, nelze jej za přestupek postihnout (*in dubio pro reo*). Povinnost prokázat přestupek obviněnému má správní orgán. Obviněnému stačí k tomu, aby nemohl být za přestupek postižen, rozumná pochybnost o otázce, zda se předmětného jednání dopustil; obviněný se nemusí vyvíňovat, tedy prokazovat, že se deliktního jednání nedopustil (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2014, č. j. 5 As 126/2011 – 68, bod 18). Žalovaný se tedy nemůže zprostit povinnosti prokázat obviněnému z přestupku spáchání tohoto přestupku konstatováním, že se přesunulo důkazní břemeno na stranu žalobce, a to jen z toho důvodu, že Magistrát města Brna není schopen dohledat žalobcem tvrzenou žádost z roku 2008 o doručování na doručovací adresu u řízení zahájených v budoucnu, byť žalobce neuvedl konkrétní řízení, v průběhu něhož o doručování požádal. Jelikož Magistrát města Brna v jiných řízeních žalobci doručoval na doručovací adresu, je založena pochybnost o tom, zda doručovací adresu správní orgán skutečně neměl mít ve své evidenci i pro budoucí

správní řízení. Ve správním řízení tak zůstala důvodná pochybnost o tom, zda byl předmětný příkaz Magistrátu města Brna žalobci řádně doručen a žalobce s ním byl seznámen, zda příkaz mohl nabýt právní moci a zda žalobce mohl spáchat nyní posuzovaný přestupek.

37. Žalovaným uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2019, č. j. 6 As 95/2019 – 36 pak krajský soud shodně s žalobcem nepovažuje za přílehlavý na nyní posuzovanou věc. V Nejvyšším správním soudem posuzovaném případě totiž stěžovatel nenamítal, že by doručujícím orgánu – exekutorskému úřadu v minulosti sdělil nějakou svoji doručovací adresu, bylo doručováno pouze na základě adresy uvedené v centrální evidenci obyvatel. V nyní posuzovaném případě je však situace jiná, žalobci bylo doručeno fikcí na adresu trvalého pobytu, ač žalobce měl požádat v minulosti Magistrát města Brna o doručování na doručovací adresu i v řízeních zahájených v budoucnu u tohoto správního orgánu, a zároveň bylo žalobci v minulosti na tuto doručovací adresu ve více případech skutečně doručováno. Je tedy nezbytné vzít v úvahu to, že žalobce za takové situace nemohl rozumně předpokládat, že mu písemnost bude doručena pouze na adresu trvalého pobytu a nikoliv na doručovací adresu, když v minulosti mu na ni doručováno bylo a o doručování na doručovací adresu požádal.
38. Ač žalobce věděl, že byl dne 3. 10. 2017 zastaven a kontrolován hlídkou Městské policie Brno, kdy byl podezřelý ze spáchání přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší povolené rychlosti, má soud za to, že žalobce jako běžná fyzická osoba maximálně mohl očekávat, že obdrží nějaké rozhodnutí o přestupku na doručovací adresu, na kterou mu bylo Magistrátem města Brna již doručováno. Rovněž nelze přikládat žalobci k tíži to, že na základě zasláné výzvy k úhradě nedoplatku pokuty tuto pokutu pouze uhradil a nezajímal se, na základě jakého rozhodnutí mu byla tato pokuta uložena. Nemůže naopak obstát tvrzení Magistrátu města Brna, že se o doručovací adresu žalobce dozvěděl až v souvislosti s vymáháním nedoplatku pokuty, když v minulosti na totožnou doručovací adresu žalobci doručoval, byť jiných řízeních. Nad rámec výše uvedeného má pak soud i za to, že v situaci, kdy by se Magistrát města Brna dodatečně dozvěděl o tom, že žalobce má jinou doručovací adresu, než na kterou mu byl doručen předmětný příkaz, v rámci dobré správy mohl dodatečně žalobci poslat i příkaz, neboť bylo zřejmé, že se příkaz nemusel dostat do sféry žalobce, jelikož byl zaslán na ohlašovnu a následně doručen fikcí.
39. Dále lze rovněž souhlasit s žalobcem, že za stávající skutkové situace nemohla být naplněna subjektivní stránka nyní posuzovaného přestupku, když žalobce nevěděl o tom, že nějaký přestupek vůbec může spáchat. Není tak naplněn subjektivní znak přestupku, a to zavinění, které představuje vztah pachatele přestupku k možným následkům jednání. Pokud žalobce nevěděl a nemohl vědět, že mu byl uložen trest zákazu řízení a že po jeho skončení byl povinen požádat o vrácení řidičského průkazu, nemohl jednat zaviněně a není dáno zavinění ani ve formě nevědomé nedbalosti. Co se týče materiální stránky přestupku, v situaci, kdy nebyl naplněn jeden z obligatorních znaků přestupku, a to zavinění, soud nepřistoupil ani k posuzování naplnění materiální stránky přestupku.
40. Krajský soud má tedy za to, že nebylo v řízení dostatečně prokázáno, že žalobce byl nebo mohl být seznámen s předchozím rozhodnutím Magistrátu města Brna ze dne 13. 11. 2017, č. j. ODSČ-4457/17-12, kterým mu byl uložen mj. zákaz činnosti řízení

motorových vozidel, a je rovněž sporné, zda se toto rozhodnutí mohlo za takového stavu doručení stát pravomocným (takové posouzení nicméně tomuto soudu nenáleží), a tedy v projednávané věci nebylo dostatečným způsobem prokázáno naplnění skutkové podstaty řešeného přestupku a nebylo s dostatečnou mírou jistoty zjištěno, že žalobce uvedený přestupek spáchal. Je sice pravdou, že práva náleží bdělým, jak uváděl žalovaný, avšak v nyní posuzovaném případě je zjevné, že žalobce mohl předpokládat, že pokud mu bylo v minulosti Magistrátem města Brna bez problému doručováno na doručovací adresu ve Velkém Meziříčí, bude mu na tuto adresu doručováno i v budoucnosti, a nemohl naopak rozumně předpokládat, že v tomto jednom případě mu bude doručováno pouze na adresu jeho trvalého pobytu a nikoliv na doručovací adresu. Žalovaný tedy v dalším řízení vezme tyto skutečnosti v úvahu.

VI. Závěr a náklady řízení

41. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že soudu nezbylo, než napadené rozhodnutí zrušit podle ustanovení § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení, ve kterém bude správní orgán vázán právním názorem zdejšího soudu podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s.
42. Výrok o nákladech řízení má oporu v ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Úspěšnému žalobci přísluší právo na náhradu nákladů řízení spočívající v náhradě nákladů za právní zastoupení advokátem a za zaplacený soudní poplatek. Z obsahu soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady ve výši 3 000 Kč za zaplacený soudní poplatek. Dále se jednalo o náklady právního zastoupení podle vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, v platném znění, a to odměnu advokáta (tarifní hodnota dle ustanovení § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu), a to za 4 úkony právní služby po 3 100 Kč dle ustanovení § 11 odst. 1 advokátního tarifu (převzetí právního zastoupení, sepsání žaloby, podání repliky a účast na jednání soudu), a dále 4 x paušální náhrada nákladů po 300 Kč dle ustanovení § 13 advokátního tarifu. Odměna advokáta je stanovena ve výši vyčíslené na částku 16 456 Kč, vše zvýšeno o 21% DPH, neboť zástupce žalobce předložil doklad o tom, že je plátcem daně z přidané hodnoty. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobci částku 19 456 Kč, a to k rukám zástupce žalobce ve stanovené lhůtě.
43. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce